

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20 botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

L' OFICI DE REGIDOR.

ENSIN lo que vulgan; pero avants tingan en compte una circumstancia: lo càrrech de regidor es enterament gratuhit.

Porta molestias y compromisos en gran, exigeix traballs y perduda de temps, que redunda en detriment de las habituals ocupacions de la persona que 'l desem-

penya. Es un càrrech engorrós, fastidiós y sense llumiment.

Y á pesar de tot, apenas hi ha regidor que haja escalat las cadiras del Consistori, que no 's desentranhi per tornarhi. Qualsevol regidor donaria ab gust deu anys de vida pera ser reelegit. Déu existir una atracció secreta y misteriosa com la del imán que crida al ferro. La cadira crida al regidor.

Es notable l' abnegació ab que acceptan tots ells lo sacrifici.

H' dit «acceptan» y he dit mal. No 'l acceptan: l' ambicionan, lo buscan, y 's descrisman per imposarse'l. Ni las moscas més afamadas se tiran ab tant dalé sobre una gerra de mel, com los que han servit en un Ajuntament se llansan sobre la mel del càrrech.

Perque aqui hi ha mel: á mi que no m' ho digan.

Espliquinme sinó cóm es possible que homes en apariencia sensats y amants del seu bon nom, capassos de rebàtres com á tigres contra qui fos que en lo terreno particular s' atrevis á posar en dupte la seva formalitat, un cop tractan de assegurar la seva reelecció de regidors, cometin totas las baixesas imaginables.

No, ells en la seva botiga ó en lo seu despaig ó en lo seu bufete, no estafarán un céntim á ningú ¡y ay del que suposi lo contrari!

Pero fassinlos regidors, y com á tals funcionarios son capassos d' estafar lo dret á tota una ciutat, omplint de maranyas las llistas electorals, adulterant á la vista de tothom las prescripcions més claras de la ley, desestimant las instancias més ben fundadas dels verdaders electors, y sostenint á péu y á caball lo dret de difunts y personas imaginarias, perque demá, quan las eleccions se celebrin s' encarnin en la persona d' escambriaires, peóns caminers y demés assalariats de baixa estofa, y pogan per aquest medi alcansar la suspirada reelecció.

Cridin contra semblants abusos, y 'ls regidors de ofici, ni tan siquiera sentirán pujarlos á la cara l' escalfor de la vergonya.

No 's importa que una ciutat populosa s' escandalisi. A despit de la ciutat, á despit de tot, ells l' entarugarán, ells convertirán la sustancia del pressupost en ti-

beris y fartaneras, qu' ells y sols ells tenen la paella pèl mànech.

La justicia, la rahó, la ley, la formalitat, aquell respecte que tots los homes nos devém á nosaltres mateixos... ¿qué significa tot aixó? Res enterament. Tot aixó no son més que camándulas.

Es lo que deya un d' ells:—Que diguin lo que vulgan; que pensin lo que 'ls donga la gana... Ara ja hi soch y tonlo seria de deixarme'n treure.

Qualsevol creurá que aquesta luxuria regidoresca unicament pot existir en poblacions de poch més ó menos, dominadas pèl caciquisme.

Error. En las capitals, fins en las grans capitals com Barcelona s' observa en gran escala tan descarnada concupiscencia.

¿Per quin motiu, sinó, han de apareixer á la superficie abusos com los que van denunciarse en la sessió del dijous de la senmana passada?

Va parlarse d' electors que viuhen en carrers que no existeixen en la ciutat; d' altres que habitan en casas qu' están encare per construir; de difunts en gran número que no han sigut borrats de las llistas, a pesar de constar a tothom la seva defunció, y de vius, de tothom coneguts, que tenint dret á figurarhi, no hi figuren.

Va comprobarse l' introducció fraudulenta de alguns noms en las llistas, efectuada fora del terme legal: van sortir certificacions adverting qu' electors que pagan contribució, no la pagan, adquirint per aquest mer fet las tals certificacions tot lo carácter grave de documents falsos.

Va dirse una y mil vegadas que no existeixen requisits necessaris que la ley imposa, com es, entre molts altres, la falta del llibre del cens electoral, lo qual basta per si sol per anular totas las eleccions que se celebrin, baix una base tan deficient.

Van treures á colació causas diverses que poden donar lloch á la instrucció de procediments criminals contra determinadas personas.

Y to, va ser inútil. La barra de la majoria va triunfar de tot. La rahó sigué desatesa y escarnida. Vots foren triunfos.

De tan memorable sessió queda 'l recort de la campanya brillant sostinguda ab molta energia, entre altres, pèls regidors republicans historichs Srs. Vallés y Rich; y quedan una pila de punts, en forma de verdaders delictes, que 's ventilarán en los Tribunals de justicia. Lo partit republicá historich de Barcelona, que no aspira á guanyar més ó menos plassas de regidor pèls seus correligionaris, s' ha proposat sostenir fins al últim extrém la causa de la moralitat electoral. No hi haurá medi que no apuri perque qui l' haja feta la pagui, y es de creure qu' en tal empenyo trobará l' apoyo decidit de l' opinió pública.

De moment ha realisat resultament l' expulsió de las sévas filas de dos regidors, que havent escalat lo lloch que ocupan, ostentant lo titol de republicans historichs, á l' hora de sostenir la causa de la moralitat, no han tingut inconvenient en votar contra las proposicions sustentadas pèls Srs. Vallés y Rich, confonentse ab las layfas de la majoria.

Dos republicans menos; en cambi 'l gremi dels regi-

dors de ofici s' aumenta ab dos nous membres. Los senyors González y Martí y Thomás, en lo successiu figurarán dignament al costat dels Sol y Ortega, Mirambell, Farnés, Fontrodona, Pelfort y demés rebuig de tots los partits que forman lo pedestal del ciutadá benemérit.

P. K.

LO CANTÓ DE VALLS.

QUELL famós arcalde, que tan célebre s' ha fet ab las sévas genialitats ni cedeix, ni s' arronsa.

Sosté al regidor Riera, á péu y á caball, contra las ordres de la superioritat que l' ha destituhit, y per prevenir la oposició de la majoria del Ajuntament é intimidar als vehins, no celebra sessió pública, sense posar la casa de la ciutat en estat de siti.

De civils, guardias rurals y testaferreros armats fins á las dents no 'n vulguin més. L' arcalde 's riu de tot: del govern de 'n Sagasta, del governador de Tarragona, y lo que es més trist se riu de la població de Valls, tan castigada ja de molt temps pèl excessos del caciquisme.

La qüestió va prenent carácter més acentuat de dia en dia.

Succeeix que á Valls va haverhi una rierada que se 'n endugué no sé quantas mil pessetas de las arcas municipals. L' Ajuntament acorda que 'l regidor Riera ingressi la suma que reté indugament. Surt l' arcalde, y suspén l' acort.

Apareix una real ordre disposant lo reintegro, y al ser remesa de Tarragona á Valls la real ordre s' extravía.

Se comunica novament, se llegeix en sessió pública y 'l famós arcalde suspén l' acort de cumplimentarla.

Acorda la corporació municipal posar lo fet en coneixement del ministre de la gobernació, y l' arcalde celebrim també suspén l' acort.

Per últim lo governador, que segons sembla li guarda totas las consideracions, l' amenaça ab portarlo als Tribunals, y l' arcalde usurpant atribucions del Ajuntament, s' imposa l' obligació d' entendres ell y sols ell ab lo seu amigatxo Riera, al efecte d' efectuar la liquidació y examinar los comptes.

Ja varem dirho una altre ocasió: á Valls no hi ha més déu que l' arcalde. Ell mana y disposa, ell fa y desfá, ell gira la ley al revés y tira al dret contra tot y á pesar de tot.

No 's concebeix qu' en plé govern regular, puga existir lo cantó de Valls. No s' explica que fins las reals ordres més sérias s' estrellin en la real gana del senyor feudal de Valls. Sigán las que vulgan las influencias que l' apuntalin, á tiro de ballesta, y si massa 'm fan dir á tiro de ballesta, se véu que l' estat de aquella població, una de las més importants de la provincia de Tarragona, es altament vergonyós.

¿Es possible que 'l Sr. Sagasta consenti per més temps una serie tal de atropellos y brutalitats? ¿O es que la pedra angular del cantó de Valls forma part de las institucions inviolables?

Cuydado que 'ls vehins de Valls pèl día que cayga tan odiosa dominació preparan Te-Deum, repichs de campanas y hasta pensan fer sortir los castells.

P. DEL O.

A lley del sufragi universal ha quedat sobre la taula.

Pero 'ls conservadors han quedat en fer una campanya obstructionista, per evitar a tota costa la seva aprobació.

Pero senyor ¿no deya en Cánovas que 'l sufragi universal no li dava cap cuydado? ¿No feya gala

de que ab sufragi universal, ell també sabia guanyar unas eleccions?

¡Infelissos! Están condemnats a mort y fan com los desesperats: volen morir matant.

Ara diuen que las majors dificultats pera fer economias se troban en lo ministeri de la Guerra.

Pero Sr. Sagasta ¿no deya vosté que ab la meytat del exercit n' hi havia prou per sostenir l' ordre públich?

Bé, vaja, ja ho veig: alló ho deya per fer la por a n' en Cassola y a n' en López Dominguez.

Y ara sosté lo contrari, per fer la por al país.

No guanyém prou per sustos.

En l' últim consell de ministres, al tractarse de la qüestió de las economias, van dirse cosas molt bonas.

Lo fondo de las arcas dels ministeris tenen totes la forma de brochs de ruixadora: están plenas de forats y 'ls diners s' escorren com l' aygua, en forma de gratificacions, dietas, comissions, sobresous, gastos de viatge é indemnizacions.

La cosa ha arribat a tal extrém que 'l ministre de Hisenda ha descubert la existencia de un funcionari que venia cobrant set sous per set diferents conceptes.

Un empleat ab set bocas y set estómachs. Vaja, que aquests fenòmens no 's veuhen sinó a Espanya.

La fusió ha estat a punt de anarse'n al diantre.

Y tot perque la comissió d' actas del Congrés ha declarat bruta la d' Enguera, en qual districte s' havian comes totes las ilegalitats imaginables.

Un tal Sr. Chulvi, protegit de 'n Martos, se queda fora del Congrés, y D. Cristino, no podent resistir un cop tan cruel, va estar a punt de presentar la dimissió y rebenxinarse contra en Sagasta.

—D. Práxedes—va dir—consti que m' han fet una partida serrana, y vaja, que no me la portan al molí.

—Calli, home de Déu, no sab vosté 'l disgust que m' han donat.

—Demá presento la dimissió de President del Congrés.

—Pero home, no 's precipiti. ¿Qué vol vosté? ¿Que 'l seu amic Chulvi, siga diputat? Donchs ho será, jo li juro. Està vacant lo districte de Villena y jo faré que l' elegeixin.

—Bueno, si es aixís callo.

Y ara veurán com per bruta que puga ser l' acta de Villena, 'l Sr. Chulvi será diputat.

Lo gran que es evitar que la fusió s' entrabanqui, y cayga de bigotis sobre 'l pilot d' escombrarias amontonat per la immoralitat electoral.

A conseqüencia del robo ocorregut en la catedral de Sevilla, están presos é incomunicats un beneficiat de aquella catedral y un altre capellá.

¿No troban qu' es molt trist que hasta 'ls tribunals de justícia declarin de aquesta manera la guerra al clero?

A pesar de la brillant campanya feta pèl Sr. Durán y Bas contra 'l nou Códich Civil, qu' está plagat d' erradas y contrasentits, los seus companys conservadors van deixar-lo en la estacada.

Ni un sol va recordarse de donar a Catalunya, qual dret está amensat de mort, la més mínima satisfacció, la més petita ajuda.

¡Pobra Catalunya, si hagués de refiarse dels conservadors!

Y vosté, Sr. Durán ¿no se 'n ha vist encare 'l desengany?

Los republicans de Madrid dispensaren a Emilia Villacampa una recepció carinyosa y entusiasta.

Alguna cosa signifiquen y valen aquestas mostrats de consideració a la noble filla del desventurat brigadier; pero es precis que 'ls repulicans no olvidin, que ab la mort del seu pare, queda sumida en l' orfandat y 'l desamparo.

Lo qual imposa a tots los republicans lo deber de portar lo seu óbol, a las suscripcions obertas pera socorre a la virtuosa donzella, que apareix entre nóstras lluytas politicas, com l' ángel de l' abnegació y del amor filial.

Lo que acaba de revelar-se en plé Congrés, a propósit

de la fuga de uns assessins, figurará com una pagina negra en la historia del caciquisme.

A Cox (Alicant) dos cacichs que 's disputaven l' influencia, 's tenian un odi tal que un d' ells comprá un assessi que 'l desfés del seu contrincant. Enterat de la treta, l' últim, que a las horas era alcalde, oferi al assessi doble cantitat perque matés al seu rival, ajudantlo en lo crim dos agutzils y un guarda bosch.

Ara bé: l' esbirro comprat ha anat al pal mentres l' alcalde, 'l guarda bosch y 'ls dos agutzils, protegits per altas influencias, escaparen de la presó.

Sobre 'l fet ha promés lo Sr. Canalejas fer justicia á secas, cayga qui cayga, declarant qu' ell no ampara als tribunals, si 'ls tribunals faltan als seus debers.

Aixís s' ha de fer. Es precis que 'ls espanyols sapiguém de una vegada en quinas mans están la nostra fortuna, la nostra vida y la nostra honra.

LO FÍ DEL MÓN.

o guanyarém per sustos.

Un sabi — ¡son terribles aquests sabis, quan s' hi posan!—un sabi ha pronosticat que 'l món s' ha de acabar sense remisió de aquí vuyt ó nou anys.

¡Y de quin modo! Ignominiosament escalibat, com un simple moniato.

Diu que la catástrofe final tindrà lloch d' aquesta manera:

Una estrella ab qua, que fa alguns anys que dona vistassos a la terra, sens dupte pera mirar a quin hora está més distreta, s' acostará a nosaltres fins a fregarnos materialment la qua per la cara, calant foch per tot arreu y convertint aquest pobre món, que no hi té cap culpa, en un braser espantós.

Res s' escaparà d' aquest incendi universal: las casas, los boscos, lo clero... tot s' encendrà; tot se veurá reduhit a cendra, sense valguerhi empenyos y recomendacions, ni llágrimas amargas ni dolsas.

¡Hasta 'ls estanchs s' incendiarán! De manera que aquell día será 'l primer que veurém cremá 'ls puros.

¿No es veritat que horripila pensarhi no més?

¡Oh! Y encare hi ha un' altra cosa.

Morir cremat, es terrible; pero pot trobars'hi un lenitfu.

Suposin que la crema del món se verifiqui un dematí d' hivern, un d' aquells dematins tan perros en que un hom ni té esma per mocarse, sobre tot si gasta panallóns. ¿Oy que incendiarse en aquells moments ja no sembla tan desagradable? ¿Oy que un encara pareix que hi ha de trobar una mica d' alivio?

Pero imaginense ara que a la tal estrella ab qua se li ocurría venir a carbonisá 'l món una tarde del mes d' agost. Figürinse vostés suhant per las butxacas, ventantse desafortadament ab un vano dels mes extensos que troban y atracantse de mantecados en qualsevol café. ¡Y tot de repent presentarse l' estrella y encéndrels a tots vostés en menos que 's canta un credo! ¿No es cert qu' es prodigiosament terrible?

A horas d' ara no faltan personas que 's posan a tremolar anticipadament a fi de que la crema del món no 'ls ocasioni massa sorpresa.

N' hi ha alguns—¡sempre 's troba gent cándida!—que confian en que tot s' arreglará, y que aixó del gran indendi no será res.

—¡Está clar!— diuhen ells—y 'ls bomberos, donchs, per qué serveixen!

—¡Es que per apagar un foch d' aquesta naturalesa, 'ls bomberos no tenen prou elements.

—¡Aixó ray!—responen—¡que 'n busquin de millors! ¡que comprin mangueras més llargas!

Mentres tant los sastres s' han escamat de una manera extraordinaria, y quan algún parroquiá morós va a ferse pendre alguna mida, ja me li diuhen per endavant:

—No 's pensi que ara li fihí tan com en altres temps Si no 'm promet que aixó que 'm demana m' ho pagaré avants del any 97, no li faig.

—¡Ay, ay! ¿per qué?

—Perque l' any 97 s' ha de acabar lo món, y si no procurava cobrar avants, després podria anar a cobrar a can Tunis.

Los que per tot troban recursos y lutxan ab la mort si a má ve en la mateixa porta del cementiri, 's figuran que han descubert un medi d' escaparse d' aquest escalibament general y obligatori.

—Bueno—explican ells—¿lo món s' ha d' acabar cremant, eh?

—Sí.

—¿Qué han vist may que l' aygua 's cremi?

—No.

—Pues lo sistema més breu y segur de safarse del incendi de la terra, es embarcarse y japa! mar endins.

Tot aixó estaré mol bé si no hi hagués una cosa: l' aygua no s' encén, pero bull.

¿No 'ls dich res si trobantse mar endins l' aygua del mar comensés a bullir! ¡com saltarian fos barcos! ¡Ni 'ls cigrons!

Desenganyarse, lo que ha de ser, es. Está escrit que 'l món acabaré cremat, y aixís ha d' acabar.

Per xó en Rius y Taulé no va depressa a pagar los atrasos de la Exposició Perque sab que d' aquí vuyt anys quedaré en paus ab tothom.

Y per xó també en Sagasta ronseja en donarnos lo sufragi universal.

—¿Qué sufragi ni enredos!—deu pensar ell—¿no s' ha d' cremar lo món l' any 97? Pues llavors quedarém tots ben sufregits.

FANTÁSTICHE.

¡VIVA LA TRAMPA!

(ESTRENO DE UNA SARSUELA ELECTORAL.)

(Lo públich ompla 'l teatro, esperant la gran funció... ¡ning, ning! sona 'l timbre eléctrich y al fi s' aixeca 'l teló.)

LO TENOR (al públich.)

Preparémnos que s' acosta lo moment de doná 'l cop: la batalla de las urnas cada día es més a prop. Ja sabéu la dolsa vida que se 'n porta 'l concejal: es precis lutxar com héroes per un cárrech que tan val. ¿Quí será 'l que 's deixi perdre un bossí tan sustancios? ¿quí será 'l que no 'l defensi ab dents y unglas, com un gos?

CORO DE CONCEJALS.

Es vritat qu' es una ganga, que hi estém engorronits, y per xó per tots los medis desitjém ser reelegits. Pero 'l poble ha lograt veure lo que som y lo que fem, y per xó diu que treballa per lograr que no hi torném Si s' empenya en expulsarnos y s' hi aboca ab decissió, apurant tots los recursos, ¿quí 'ns respón de la elecció?

LO TENOR (al coro.)

¡Jo 'n responch! Jo necessito tení un coró ben sumís. que 'm secundi y que m' ampari quan cometi algún deslís. ¿Qué sería si 'm faltava vostre apoyo? Un trist tenor. Sense coró soch un zero; ab lo coró faig furor. ¿Prometéu sè l que sou ara, uns amichs sempre leals, y formá en la méva escolta, si us quedéu de concejals?

CORO.

Prometéu... ¡qualsevol cosa! Per poguer ser reelegits, donaríam las orellas, fins lo nas... y fins los dits. Es di... 'ls dits nó. Son uns trastos tan precisos y essencials, que, a faltarnos, no voldríam continuar sent concejals. Pero sí jurém desde ara que si 'l puesto conservém, per més mal que vosté fassi, sempre ¡sempre aplaudirém!

LO TENOR.

Pues no tinguéu cap cuydado, ni cantéu tan encongits; en virtud del nostre pacte seréu tots reelegits. ja tenim las llistas fetas, ja ho tenim tot preparat, y 's pot dir qu' está, desda ara, lo triunfo assegurat. Votará gent inventada, votará la qu' es al sot, ¡votará tot bitxo!... menos tots aquells que tenen vot.

CORO.

¡Y si 'ls electors protestan? ¡y si 's cansan d' aguantar, y descubren l' enredo y 's posan a esbalotar? Diu que alguns que han vist las llistas, han pres notas, punt per punt, y de trampas de tots géneros desseguit n' han tret un munt.

LO TENOR.

No hi ha por: jo aquí soch l' amo y ja sè tapanho aixó: ni que risquin ni que rasquin, sortirá 'l que vulgui jo.

(Aquí 'l públich s' impacienta: uns exclaman:—¡Animal!— y altres, tips de la sarsuela, cridan:—¡Tornémos lo ral!— Lo tenor vol replicarlos, comensa a xiular la gent y al fi, entre tenor y públich, s' hi entaula 'l diálech següent.)

TENOR.

¿Qué no es bona la sarsuela?

PÚBLICH.

No senyor; no pot anar.

TENOR.

¡Pues l' heu de menjar per forsa!

PÚBLICH.

¡Pues mira 'l qu' hem de menjar!

(Y saltant sobre la escena, lo públich, plé de furor, ¡nyám, nyám! en quatre bocadas, se menja coró y tenor.)

C. GUMI.

DESDE VENDRELL.

VENDRELL ha celebrat ab gran pompa la memorable fetxa del 4 de mars, aniversari de la entrada dels carlistas, ocorreguda en l'any 1874. La vila sucumbí, després de més de 12 horas de lluyta, abandonada á sas propias forsas, sense que 's presentessin á donarli ajuda, cap de las tres columnas que 's trobavan en disposició de poguerho fer, puig que la de més distancia, estava situada á sis horas de la població.

Pero aném á ressenyar la festa. Acabats los funerals que tots los anys fa fer l'element oficial, se organís en la Plassa nova la professó civica en la següent forma: Quinze pendóns portats per noys, ab los noms dels 15 valents que moriren en la defensa: pendó y corona de la societat *La Juventut*; altre pendó ab crespóns negres del *Casino Circo* ab acompañament del coro que cantava una composició alusiva al acte y una orquesta: dos estandarts vermells endolats y coronas de la societat dels boters y comité federal respectivament, una carretela endolada que conduhía las coronas del demócratas, de la colonia vendrellenca resident en Barcelona y San Martí de Provenssals, y del diputat del districte Sr. Canyellas que la remeté de desde Madrid: pendó del *Fomento Vendrellense* ab altre corona, y finalmente lo magnífich pendó de dita colonia, un verdader primor de brodat degut á las hábils y delicadas mans de las senyoretas Guimerá, qual pendó era portat pel veterano coronel don Joseph Palaciú comandant d'armas qu'era de Vendrell quan fou atacat per los carlistas. Arribats al cementiri se depositaren las coronas al péu del obelisch que s'aixeca sobre la tomba dels que moriren en defensa de la llibertat, dirigint la paraula al públich que omplía tots los ámbits del cementiri, los Srs. Roig y Minguet, Teodoro Salvadó Director de *Las Circunstancias de Reus*, Lopez de Tarragona, Joseph Ramón en nom de la colonia y altres; donant las gracias lo Sr. Palaciú que al pujar á la tribuna, fou saludat ab un nutrit aplauso y victorejat per la multitud. Las comisiones é invitatats en número de uns 50 celebraren després en la Fonda de Sant Antoni un banquet en lo que 's pronunciarren en ussiastas y patriótics brindis.

Finalment á la nit se doná una representació dramática en lo teatro del *Casino Circo* á benefici de las viudas pobres dels que moriren en tan terrible día. En los intermedis se llegiren varias poesias dedicadas á la fetxa que 's commemorava, degudas á la ploma de D. Joan Ramón y Soler y D. Manuel de Penarrubia.

Qui pot haver quedat convensut se las grans y verdaderas simpatias que té al vendrell es lo valent y pundonorós militar D. Joseph Palaciú, que sense contar ab altres forsas que las dels decidits Vendrellenchs, sostingué l'embestida de més de 2.000 carlistas, fins que acorralat á la iglesia per la forsa del número, se tingué que rendir convensut de que no li vindría ajuda dels que podian donarli; y en pago de la defensa fou separat del exercit pel consell de guerra que 'l jutjá! (La població del Vendrell estigué 22 dias sense veure un soldat; ni la pantomina van fer de arribar tart.) ¡Pobre Sr. Palaciú pot consolarse al veure que un dels jefes que aquell día manavan la facció que atacá 'l Vendrell ostenta l'entorxat de brigadier, sent avuy día gobernador militar d'un dels castells del districte militar de Catalunya.

Una anecdota per acabar. Lo célebre batalló Fijo de Ceuta se trobava á Valls mentres los carlistas atacavan al Vendrell, y estranyant los vallenses de que tan valent batalló estés ab las mans plegadas, algú va preguntar al coronel Sr. Picazo perquè no anava á donar ajuda al Vendrell, y es fama que respongué:—¿Lo quieren Vds. saber? Pues vayan á Salamanca.

No 's pogué saber si 's refería al avuy general Salamanca, que era gobernador militar de Tarragona ó á la célebre universitat del mateix nom.

E.

RA resulta que la catedral de Sevilla amenssa ruina imminent.

Fa poch temps va caure un pilar, y 'ls demés están en tant mal estat, que 's tem que al millor dia s'aclofin, causant una catástrofe.

Per obras de reparació 's necessita de moment la friolera de 40 milions de pessetas, y encare no hi ha arquitecto que assegurí la estabilitat del edifici.

Y 'l govern está calculant si donará 'ls diners per las obras ó si deixarà que la catedral s'ensorri 'l día que li donga la gana.

En materia d'obras en edificis religiosos, jo soch del parer del malaguanyat novelista Anton Altadill.

Vehi del Ensanxe y feligrés de la Parroquia de la Concepció, un día que una tempestat furiosa derrumbá un ala del claustre de aqueixa iglesia, passá á visitarlo una comissió de missaires per interessarlo en pendre part en la subscripció oberta per costejar las obras de reparació.

—¿Pero—observá Altadill—no ha sigut un llamp qui ha causat lo desperfecte?

—Un llamp, sí senyor.
—Llavors, qui ha fet lo mal, que 'l pagui.

Los alemanys han resolt enviar una esquadra de instrucció á las islas de Samoa. Senyal que pensan instruhir als pobres islenyos. Pero pensan instruhirlos segons l'antich sistema, compendiat ab la coneguda máxima: «La letra con sangre entra.»

Lo rey Milano de Servia, que tan ha fet parlar d'ell durant aquests últims temps, ha abdicat la corona en lo seu fill, nen de poch anys.

Si es veritat lo que digue en Pitarra:

«Pesa més una corona que una paca de cotó»;

lo fill de Milano de Servia corre perill de morir esclafat sota un pés tan enorme.

Bé es veritat que 'l nen del rey Milano, no está encare en edat de fé 'l Tenorio, qu'era la ocupació habitual de son august pare.

Lo qual podrá dir:

«Baixant lo cap per fé 'un petó á una dona me va caure per terra la corona.»

Es curiós.

Alguns alumnos del colegi Vilar van donar un assalto á la casa de un seu company, que per la seva aplicació havia merescut l'honor de ser coronat en solemne festa.

Y diu apropósit de aixó *El Noticiero*:

«En el acto de servirse el lunch con que fueron obsequiados, pronunciáronse bonitos brindis, que inició Manolito Rius y Riús, hijo del Sr. marqués de Olerdola.»

De manera que 'l fill segueix las petjadas del seu papà, iniciant los discursos de sobre-mesa.

¡Respira Barcelona! ¡Ab la dinastia dels Rius, tens assegurada la perpetuitat dels arcaldes solemnes!

La pluja de creus que s'esperava, ha quedat reduhida á una cantitat insignificant.

Lo govern no concedeix més que quatre grans creus y una dotzena y mitja d' *encomiendas*.

¡Quants desenganys! ¡Quants micos!
¡Quantas desilusions!...

«¡Y para esto se hizo la grande Exposición!»

Ara, ara, ab lo general Salamanca á Cuba, es quan se moralisarà la administració de la isla.

Lo general té l'intent de fer una gran neteja d'empleats, sustituhintlos ab personas de la seva entera confiança. Més de doscents individuos han quedat á Madrid esperant que 'l general los cridi.

«Se parla de una casa—diu un periódich—ahont solia anar de visita 'l general, quals tertulians, tots, fins lo pianista, esperan alts empleos en aquella isla.»

Ja ho veuhen, fins lo pianista.

—¿Y á mi que no m'hi voldrán?—preguntava un altre artista músich.—Cuidado que jo per l'Habana faria molt.

—¿Qué toca vosté?
—L'arpa.

Lo Carnestoltas ja casi no pot aguantarsé. Cada any més magre, més trist y més poca solta amenssa desapareixer, dintre de un curt període.

No hem de sentirho. Lo Carnestoltas ha anat ben campant solzament en temps de tiranía. Era una válvula per la qual s'escapavan un cop al any las expansions populars. Avuy la válvula aqueixa ja no es necessaria. La llibertat permet dir á tothom lo que vol, sense necessitat de taparse la cara ab una máscara.

Avuy podém esbrincar als mals governs cada dia y á qualsevol hora.

Y en aquest concepte bé podém dir que per ells, tot l'any es Carnestoltas.

L'única broma que va cridarme l'atenció, y de la qual no ha parlat cap diari, que jo sápigam, sigué la següent:

Dimars á la nit, una gran bandada de xicots seguia per la Rambla darrera de un mascarón, xiulant estrepitosament.

Lo mascarón, anava disfressat de Mónstruo, duya á las mans una petita maleta y feya veure que fugia dels xiulets.

Ja ho véu D. Antón: encare hi ha qui 's recorda de vosté.

Distichs dedicats á dos regidors:

Miquel González Sugranyes
¡ay noy, que de poch m'enganyas!

¿Regidó' en Martí y Thomás?
«Una vez y no más.»

Decididament se concedeix lo marquesat de Alella á D. Camilo Fabra, que va contreure grans mérit durant

lo periodo de la Exposició, donant suntuosos balls á casa seva, en obsequi de las personas de la real familia.

¿Y per xó, marqués de Alella lo nombran, vatua 'l món?
¿No hauria sigut més propi fé 'l Marqués del *Cotillón*?

Un altre marqués: lo conegut advocat don Melchor Ferrer.

—Aquest no dona balls es cert—deya un curial—pero sab fer ballar als seus clients.

Don Francisco de Paula ha passat al lilit los dias de Carne-toltas.

Ab lo qual s'ha estolviat sortir al carrer, y sentirse dir per qualsevol tranquil:

—Mira, tú, mira quina máscara. ¡Y que ben disfressat va de ciudadá benemérit!

A LO INSERTAT EN L'ULTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Es-ca-la.*
2. TRENCA-CLOSCAS.—*D. Alvaro ó la fuerza del sino.*
3. GEROGLÍFICH.—*Com més cosins més endins.*
Han endavinat las 3 solucions los ciudatáns Moix, P. Grau y Sicut Erat; n'han endavinadas 2 Miranius y Violeta y 1 no més K. Novas del K. Stell y V. Mata la C.

XARALA.

Lo doctor Pau Rocamora ven un total qu'és molt bó per curar sols en tres días las enfermetats del dos.

A qui probi lo contrari hu pagarà l'inventor tres mil cinchentas pessetas al contado rabiós.

Préu de l'ampolla: tres pelas, Carretera de las Cortes, número 360 es á casa del autor.

DOLORS MONT.

MUDANSA.

Aquest dematí passant per la Rambla, un pillet de aquells qu'escuran butxacas m'ha total tot duros y á més la petaca.

J. Usón.

TRENCA-CLOSCAS.

ANA LADO.

CANET DE MAR.

Formar ab aquestas llettras lo títol de una comedia castellana.

UN BEMOL.

GEROGLÍFICH.

SIE X LOS

LI
KKK
I

J. Usón.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadáns J. Durán y F., Francisco Bó de Reus, P. Lucas, V. Mata la C., S. Buxeras, J. Salvá, Tres Estudiantes, Geli Nuts y C., J. Sala, A. Garriga y Apostólich: *Lo que 'ns envia no fa per casa.*

Ciudadáns A. Marca y C., K. Novas del K. Stell, Moix, Maginet Petit, Joseph, Pep y C., Pau, Tres estudiants republicans, F., Tiana y P. Chaniduc: *Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciudadá E. Sala: Lo que 'ns envia encare no reuneix prou condicions per ser publicat.—J. B. (Ripollet) y T. S. (Tarragona). Per falta d'espai no hem pogut parlarne: ho deixarem per la semana entrant.—Dr. Tranquil: Lo que 'ns envia es una afanada manifesta.

Guardis de la guardia-civil.—E. Farré: La poesia va bé.—J. A. de Garriga: Es molt fluixet.—Ll. Salvador: Aprofitarem lo segon sonet; lo primer no fa per casa.—A. Ansumalanca: Los maleixos senyors que organisaren la vetllada tal vegada li donaran compte del domicili del autor dels versos que vosté va trobar. Lo que 'ns envia no es insertable.—Japet de l'Orga: L'article va bastant bé; encare que necessita puliment.—B. Xinxola: No 'ns acaba de fé 'l pés: es molt descuidat.—Claudi: Lo sermó está bé; pero per referirse á assumptos particulars no es insertable.—J. C. (Gandesa): La denuncia que 'ns fa seria més propi ferla á las autoritats.—Quim Artigayre: L'article reuneix molt bonas condicions y procurarem insertarlo.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj, 20.*

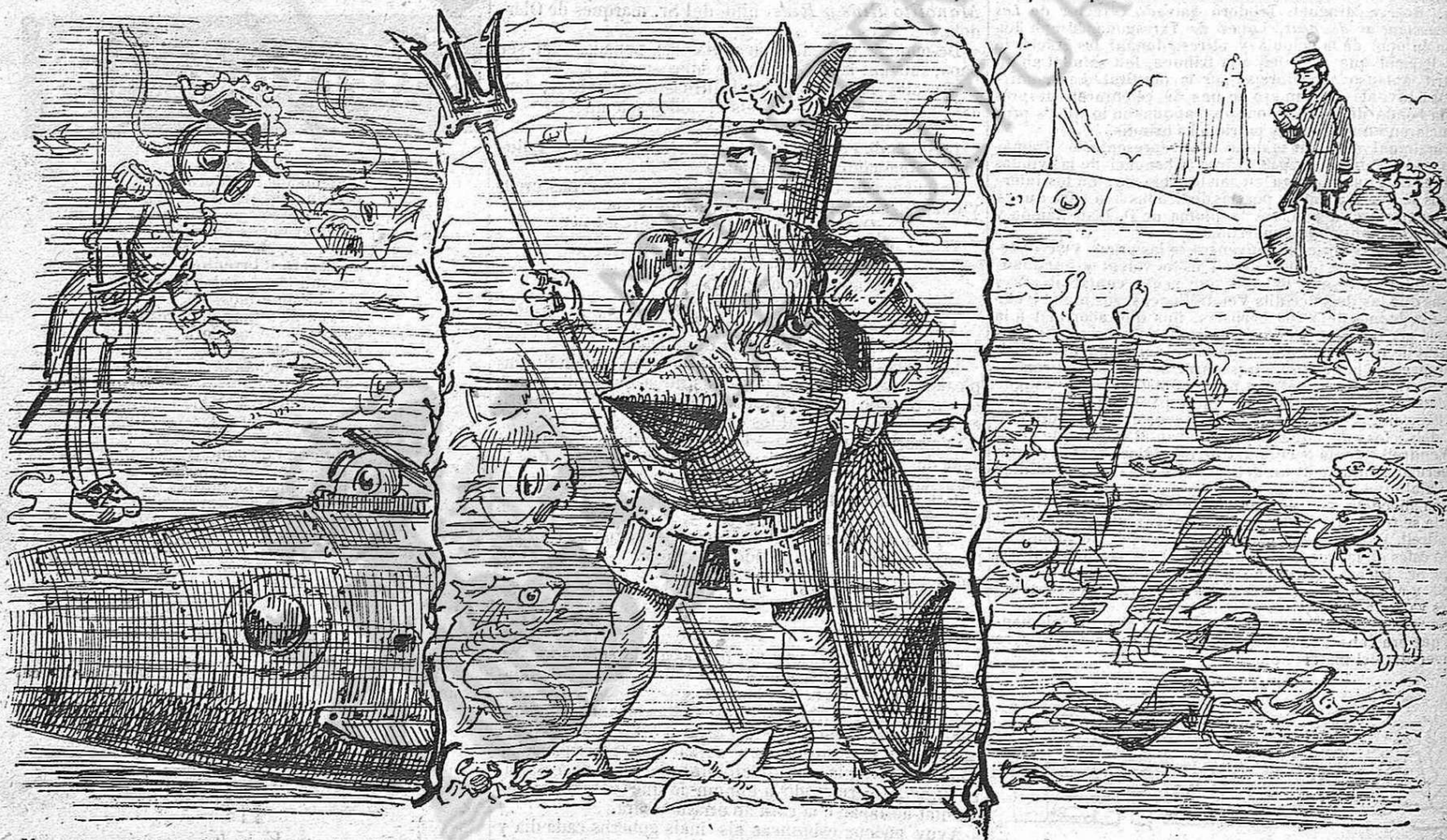
Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

Los marinos haurán de anar acorassats per guardarse de la nova artilleria.

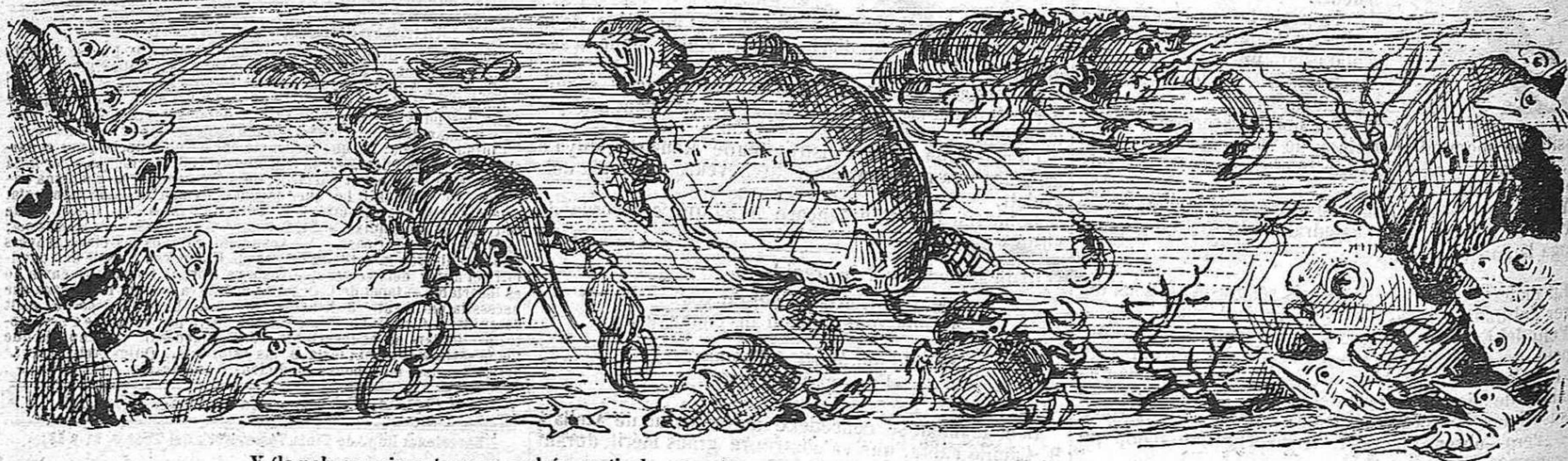
Y com l'artilleria ellarga tant, los proyectils haurán de portar repuesto per si se 'ls acaba la corda.

Manera que tindran los Almirants de visitar las Esquadras submarinas.

Precaucions que haurá de pendre 'l Déu Nepluno, per que no l' esguerrin.

La marineria farà diariament cinch horas d' exercici sota l' aygua.

Y 'ls pobres peixos tous no podran sortir de casa seva. Los únichs que podran campar serán los peixos ab closea.